

#12

גליון לשבת קדש
פרשת בשלח

נעים
שבת

ניעים שבת
הרב בנימין בוימל

הראיני - השמיעיני

ובשביה,

עומדים בין
ביום מול
מתקפות
החותים ובין
ביבשה בתוך
ג'ונגל "מזרח-
תיכוני" שורץ חיותו
יער צמאות דם.

זהו אולי גם המראה אותו משתוקק היום הכורא
לראות כדי שנוכה ל'זיושע ה' כיום הוא את
ישראל, לראות נפלאות כימי צאתנו מארץ
מצרים - מראה של מסירות נפש. כאז כן
היום, נדרשים אנו הן ל'הראיני' והן
ל'השמיעיני'. לתפילה מעומק לב,
ספרי תהילים רותחים

אז מה יהיה?

מיום ליום
העניינים
מסתבכים.
נראים כמו דרך
ללא מוצא. "נבוכים
הם בארץ סגר עליהם
המדבר"... מדרום -

מפלצות אדם רצחניות של

חמאס, מצפון - חיות טרף של
חיזבאללה, ממזרח - איראן שואפת
להשמידנו, ובכל העולם - אנטישמיות
מתפרצת. כל בית ישראל, נתונים בצרה

ואין פרשן אחד שיודע כיצד לצאת
מהסבך. כל מיני "לשעברים" מפטפטים
עצמם לדעת, מהגגים והוזים על מה שהיה
ושיהיה, אך איש אינו באמת יודע איך יוצאים
מה"בורך". להמשיך להילחם בעצמה
ולספור את מתינו?! ושמא נפגע בחטופינו
המגינים החיים של מנוולי החמאס?!
לעצור ובכך להפגין את חולשתנו? לפתוח
במלחמה גם בצפון? עלולה להתפתח
מלחמה אזורית... להבליג ובזאת לשחוק
עד דק את הרתעתנו? אוי לי מיצרי ואוי לי
משטני...

מאין יבוא עזרי?

כך בדיוק היה מצבם של עם ישראל על
שפת ים סוף. הסכנות הקיפו מכל הצדדים.
פרעה רדף אחריהם עם שש מאות רכב,
פרשים וחיללים בחמת זעם. מה יעשו?
לאן יברחו? יתקדמו? - יטבעו בים! יחזרו?
- אורבים להם המצרים! מה יעשו? המצב
כה נואש, דרך ללא מוצא.

והמשל ידוע:

"יוֹנְתִי בְּחִגְיֵי הַסֶּלַע בְּסִתְרֵי הַמְּדֻרְגָּה,
הַרְאִינִי אֶת מְרַאֲיֵךְ הַשְּׂמִיעִינִי אֶת קוֹלְךָ,
כִּי קוֹלְךָ עָרַב וּמְרַאֲיֵךְ נְאֻהָ. בְּשַׁעַר שִׁיבֹא
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לִמָּה הִיוּ דוֹמִינִי? לִיוֹנָה
שֶׁבְּרַחַה מִפְּנֵי הַנֶּזֶק, וּנְכַסְסָה לְנִקְיַק הַסֶּלַע
וּמִצְאָה שֵׁם הַנַּחֵשׁ מִקֶּנֶן. וּנְכַסְסָה לְפָנֵינוּ,

רבי | הרב
אמונה | אהרון בייבוס

יצאת מצרים היא בסיס האמונה!
ובשורת היציאה מתחילה בהכרזת:
"אני ה'". כביכול המסר הוא, אני אן
בעה"ב!
האמנם, זו בלבד פישרה של הכרזה
זו?

יש המבארים, כי "אני ה'" כי כוונתו:
היה הווה ויהיה. ומלמדים את בנ"י,
כי ההווה בהכרח כרוך עם העבר
והעתיד.

וידיעה זו היא יסוד האמונה. ונותנת
מרגוע בהתמודדות עם מאורעות, כי
הכל לפי תוכנית!

היסוד נרמז באמירת: "אלה ברכב...
- ואנחנו בשם ה' נזכיר". כי שם ה'
מזכיר לנו, כי ההווה הוא פרט במהלך
שלם.

ועם ידיעה זאת, "קמנו ונתעודד!!!"
כך, "ויבטחו ברך יודעי שמך", היודעים
את סוד שמך - היה הווה יהיה, מקבלים
בכך כלי שבעזרתו הם "יבטחו ברך..."
כן, "חִזְקוּ... כל המיחלים ל... ה'!!!"

ולא היתה יכולה להכנס שעדיין הנחש מקנן. תחזור לאחורה, לא היתה יכולה שהנץ עומד בחוץ". (שה"ש רבה ב, יד)

היונה עפה לה בשמים, נהנית מהנוף הנפרש ומהאוויר הקר. לפתע רואה את הנץ רודף אחריה. נסה היא בכל כוחה. בתוך אחד ההרים הגבוהים ישנו נקיק, בשארית כוחותיה משתחלת אל תוכו. הנץ אינו מוותר, אורב הוא לה בפתחו של הנקיק.

רוצה היונה למצוא מנוחה לנפשה העייפה, אך אבוי! ממולה נחש אימתני משרבב את לשונו בתאווה. מה תעשה? לאן תברח? תצא? - ממתין הוא לה בחוץ, הנץ האכזר. תיכנס? - יטרוף אותה הנחש האימתני...

המצב נראה אבוד. יחסי כוחות בלתי מאוזנים: ציפור אחת צמחונית מול שני טורפים אכזריים כאלו מלפנים ומאחור. נראה שהעניין הוכרע, היונה תיפול טרף לציפורניו של הנץ או תמצא את מותה בפי הנחש.

מה עשתה היונה? "התחילה צווחת ומטפחת באגפיה כדי שישמע לה בעל השוכך ויבא ויצילה". להפתעתם, מגלים הנץ והנחש שיונה זו מבויתת ושייכת לבעליה. הוא נחלץ לעזרתה, הסכנה נעלמת, והיונה ניצלה. כך גם ישראל: "וַיִּירָאוּ מֵאֵד וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-ה'... התחילו מרעישים בתפילה שישמע בעל השוכך ויציל אותם. תפילה זו השתוקק הבורא לשמוע. תפילה מעומק לב מתוך אמונה שרק הוא יכול להציל אותם. מיד: "וַיִּוְשַׁע ה' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת-יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם".

משל ידוע ונפלא. משקף נאמנה את מצב הביש בו היו ישראל אז, ובו אנו נמצאים היום. אך נשים לב: המשל מפרש היטב את חלקו השני של הפסוק – "השמיעני את קולך... כי קולך ערב". אך מה עם חלקו הראשון – "הראיני את מראך כי מראך נאוה?" במילים אחרות: מהו המראה אותו השתוקק בורא עולם לראות שם בים סוף? ומה עוד חסר לנו אולי היום מלבד "השמיעני"? למה אין אנו מצליחים להיחלץ מהניצים ומהנחשים בכח התפילה בלבד?

אפשר עוד שאלה?: אם רצה הקב"ה לשמוע קול תפילתם של ישראל, מדוע ענה למשה רבינו: "מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל ויסעו"? סליחה, האם אין צעקה זו המטרה לשמה התכנסנו?!

דומה ששאלה מעין זו שאל רב פכא את אביו: "מאי שנא ראשונים דאתרחיש להו ניסא... במה שונים הדורות הראשונים שהתרחשו להם ניסים מהדורות שלנו שלא מתרחשים לנו ניסים? "אי משום תנוי"י... אם בשל לימוד התורה שלהם, הלא עיקר הלמוד שלהם היה בסדר נזיקין, ואנו לומדים בכל ששת הסדרים. "ואילו רב יהודה כי הוה שליף חד מסאניה אתי מטרא... ולעומת זאת, כשרב יהודה חלץ (בדורות הקודמים) נעל אחת כדי לצער עצמו, כבר הופיע גשם, ואנו מצערים עצמנו וצווחים ואין נענים לנו (ברכות כ.).

הנה התשובה: "אמר ליה: קמאי הוו קא מסרי נפשייהו אקדושת השם אן לא מסרינן נפשין אקדושת השם". הראשונים היו מוסרים נפשם על קדושת השם ואנחנו לא מוסרים.

זהו אם כן המראה המפעים אותו השתוקק הקב"ה לראות: את נחשון בן עמינדב נכנס אל המים עד שיגיעו אל חוטמו, כי כך ציוה ה'. זהו אולי גם המראה אותו משתוקק היום הבורא לראות כדי שנזכה ל"ויושע ה' ביום ההוא את ישראל", לראות נפלאות כימי צאתנו מארץ מצרים – מראה של מסירות נפש. כאז כן היום, נדרשים אנו הן ל"הראיני" והן ל"השמיעני". לתפילה מעומק לב, ספרי תהילים רותחים, עצרות תפילה, זעקת "אחינו כל בית ישראל" בתחושת שותפות וכיו"ב, אך בזה לבד אין די, "מה תצעק אלי?" אל תיאחז רק בכח התפילה, "דבר אל בני ישראל ויסעו" חייבים הם להראות מופע של מסירות נפש למען הבורא. לא רק בשדה הקרב אשר ב"עזה" כי אם גם בתוך בתינו ב"עז"ה"...

מכח התפילה ומכח האמונה יבקע הים ותבוא הגאולה.

לומר שלא

התפללו

אבל היו

מתרעים

לפניו על

שזיאם

ממצרים...". מול

מציאות זו של חוסר

אונים מה שמצופה מבני

ישראל לעשות הוא; לעשות! "...

דבר אל בני ישראל ויסעו.

במצבים מעין אלו של 'מציאות כפויה' שלא מותרת לנו ברירה הדבר האחרון שעלינו לחשוב עליו הוא להרים ידיים, להרפות.

העם היהודי זכה לתואר "עם הנצח" היות וכל התהוותו לעם היתה מושתת על עיקרון בסיסי זה של "דבר אל בני ישראל ויסעו" - הקורא לכל אדם בעומדו מול קושי או אתגר המשך הלאה.

בשביל להצליח עלינו לפתח בעצמינו ובקרב ילדינו את תכונת הנחישות של "נחשון בן עמינדב", שעל אף ניתוח המציאות והמסקנה כי קיימות רק ארבע אפשרויות: "אחת אומרת: ניפול לים, ואחת אומרת: נחזור למצרים. ואחת אומרת: נעשה מלחמה ואחת אומרת: נצווה כנגדן" (מכילתא דרשב"י פי"ד).

באומץ ליבו ונחישותו לימדנו כי העצה היעוצה בזמנים אלו היא; להיות חדורי אמונה, דבקים במטרה ולדעת שבכוח האמונה והבטחון לסלול אפשרות חדשה.

צידה לדרך:

בשביל להצליח, עלינו להיות
חדורים בהכרה כי האפשרות
היחידה היא ההצלחה.

נחשון בן עמינדב בשונה מהרבה אנשים אחרים שעבורם קושי מהווה סימן כי הגיעו הם לקצה גבול היכולת, הוא רואה בקושי קריאת עידוד להתאמצות נחישות, דבקות ואמונה. ממוקד כל כולו בשאלת התגובה הראויה למציאות שנכפתה ולא עסוק בהתרעמות ומחשבות על נסיגה וכניעה.

אין אדם

בעולם

שאינו חפץ

בהצלחות.

לרצות להצליח

כולם רוצים,

השאלה היא;

האם כולם יודעים

מה זקוקים בשביל להשיג

הצלחה? מהם הגורמים שמונעים

מאדם לקצור הצלחה?

מסתמן שאחד מגורמי ההצלחה זו היכולת להביט קדימה.

להביט קדימה משמעו: גם אם נתקלים בקושי או אתגר, האתגר והקושי לא מכניעים אותי ולא מרוקנים את להט העשייה.

להביט קדימה משמעו: להיות נחוש בדעתי ולהישאר איתן באמונתי ותחושת מסוגלותי.

להביט קדימה משמעו: גם כשהמציאות איננה כפי המתוכנן, עלינו להיות עסוקים בלהגיב נכון לסיטואציה ולא להיות עסוקים בשאלות; ה"למה זה ככה"?

להביט קדימה משמעו: כפשוטו, להתקדם ולהתקדם ולא לחשוב על לסגת כלל.

זאת למדנו מבני ישראל כשעמדו חסרי אונים מול חופי ים סוף בשעה ש"פָּרַעַה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד...". המציאות התהפכה על פניהם

ובין רגע, מבני חורין שזה עתה נגאלו ויצאו ממצרים מפנים מבט אחורה והמצריים אחריהם ומהרהרים על האפשרות של נסיגה וחזרה אל מחוזות

העבדות. **ויאמרו אל משה המבלי אין**

קָרִיִּים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בְּמִדְבָּר

מָה זֹאת עֲשִׂיתָ לָנוּ הַלְּוִיָּאֲנֹנוּ מִמִּצְרַיִם.

הֲלֹא זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם

לֵאמֹר חַדַּל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת מִצְרַיִם כִּי

טוֹב לָנוּ עֲבַד אֶת מִצְרַיִם מִמָּתְנֵנוּ בַּמִּדְבָּר.

ברגעי מבחן אלו איבדו בני ישראל את תחושת מסוגלותם וקפאו על מקומם.

במקום להגיב נכון לסיטואציה שנכפתה עליהם, התחילו מתמרמרים ועוסקים בשאלות ה"למה זה ככה"?! וכך מצאנו ברמב"ן: "וואונקלוס תרגם בכאן ויצעקו וצעיקו, עשאו ענין תרעומת,

עכשיו! למה אתה מחכה!"
 אני מתקשר אליו... "איפה חותמים?!"
 "מזל טוב! תבוא מחר למשרדים בבני ברק
 ונסגור את כל הפרטים!"
 "תגיד אני סקרן... איזה סיפור אתה אהבת,
 שממנו רצית לעשות מופע?"
 "קראתי את הקונטרס על 'חג שבועות',
 היה שם סיפור עם אותו אחד שהלך לאיבוד
 ביער וכו'... סיפור נפלא ממש!!!"
 שקט...

"יעקוביזקי? אתה שם, הלוא אתה
 שומע?"
 "כן אני שומע" ... אמרתי בעצב.
 "הכל בסדר? אתה נשמע מאוכזב..."
 "כתבתי עשרות סיפורים! והסיפור הזה,
 הוא היחיד שאני לא כתבתי אותו!!!"
 "מה? זה לא אתה כתבת???"
 "לא! זה סיפור שמצאתי... והכנסתי אותו
 לקונטרס, פשוט כי אהבתי אותו..."
 "וואי, אני ממש מצטער, יעקוביזקי..."

**כאשר אנחנו רואים שה' נותן רכוש לאדם
 הוא עושה זאת לשם אחת משלוש המטרות
 הבאות: להיטיב לו, לנסות אותו, או להתנקם
 בו ולהכשילו** (חזה"ל שער הכניעה פ"ד)
 סיפר לי שכן, איך הוא היה פעם עשיר
 גדול...

"נו? שאלתי בסקרנות "מה עכשיו?"
 "עכשיו? לא מעניין אותי בכלל כסף!"
 שאלתי: "איך הגעת לדרגה כזאת של
 ביטחון?!" היה נבון קצת אותו שכן...
 "לפני 30 שנה היה לי הרבה כסף! והפסדתי
 אותו בהשקעה גרועה..."
 אפשר לצחוק על אותו אחד, אך לדעתי הוא
 עבר את אותה "נפילה" בגבורה... הוא שינן
 לעצמו 30 שנה **שכסף זה לא הכל בחיים!**

"יאמרו איש אל
 אחיו מן הוא כי
 לא ידעו מה הוא"
 (ט"ז ט"ו)
**"מן הוא" =
 אותיות אמונה,**
 כיוון שכל מהות
 המן הייתה
 לחזקם באמונה
 להיות תלויים
 בה' בלבד!

"שלום, יעקוביזקי?"
 "יעקוביזקי" תיקנתי.
 "כן, מה שאמרת."
 הייתה זאת שיחת טלפון שקיבלת בשעת
 לילה מאוחרת.
 "ערב טוב שמי משה, אני מתארח כרגע
 ברכסים וראיתי קונטרס שלך בבית כנסת,
 ומיד התקשרתי למספר שכתוב ליד
 השם שלך "יעקוביזקי"... הסיפורים
 הנפלאים, שמע... נהניתי מאוד"
 "תודה רבה"

"אז ככה... אני מפיק הצגות ומחזות זמר,
 הייתי מעוניין לקחת את אחד הסיפורים
 שלך שאהבתי, ולעשות ממנו מופע גדול!
 תבין, עם עשרות משתתפים ותלבושות...
 בקיצור משהו שיהיה הדבר "הגדול הבא"
 במופעים לציבור הדתי!!!"
 "וואוו! מה אתה אומר!!!" לא ניסתי אפילו
 להסתיר את התלהבותי מהבשורה...
 "כן, שמע אתה כשרון גדול, אפשר להרוויח
 מזה הרבה כסף!!!"

"כסף? מה זאת אומרת???"
 "מה לא הבנת? הכישרון שלך שווה כסף!
 הסיפור שלך הולך להפוך למופע, ואתה
 לא צריך לעשות כלום, רק למכור לי
 את הזכויות של ה'סיפור', ואתה הולך
 להרוויח אחוזים!! מדובר על עשרות אלפי
 שקלים!!!"

עוד שניה אני מתעלף... אני כבר מתחיל
 לדמיון... דבר ראשון אני מחליף את
 ה'מיצובישי' שנת 2000 שלי שעוד רגע היא
 כבר 'רכב אספנות'... למכונית חשמלית
 2024!

"בקיצור יעקוביזקי, מה אתה אומר???"
 "תן לי לשאול את אשת!"
 "כמובן, תחזיר לי תשובה עד מחר"
 אני יוצא מהחדר בריקודים... אשתי לא
 מבינה...

"אנחנו
 עשירים!!!"
 צעקתי
 בהתלהבות...
 סיפרתי לה
 בקצרה על מה
 ומי... "אז מה
 את אומרת???"
 שאלתי פעור
 פה.
 "תתקשר אליו

הבינו שצריך להודות גם על הרדיפה, ולכן תוך כדי השירה חזרו להודות "אמר אויב וכו'".

ר' חיים מוואלז'ין אומר דבר נפלא על "מזמור לדוד ה' רועי לא יחסר" שבעצם הוא מחולק ל-3 חלקים:

א] שבהתחלה מדבר שהכל טוב "בנאות דשא ירביצני" וכו'. ב] פסוק של צרה: "גם כי אלך בגיא צלמוות". ג] חוזר אח"כ לרווחה - "תערוך לפני שולחן נגד צוררי".

אומר ר' חיים שאם נשים לב בהתחלה מדבר בלשון נסתר "ירביצני" "ינהלני", וכשמגיע לצרה מתחיל להיות לשון נוכח "כי אתה עמדי". ואח"כ כשחוזר לרווחה נשאר בלשון נוכח.

והפשט בזה, שזה דרך העולם, כשאדם טוב לו, הוא לא מרגיש את הבורא עולם, וזה רק נסתר, וכשמגיעה הצרה אז מרגיש שבורא עולם "עמדי". אבל זה נתן חיזוק באמונה שגם שנהיה אח"כ הרווחה הוא זוכר את בורא עולם ולכן נשאר בלשון נוכח.

כשעם ישראל שרים "אז ישיר משה ובני ישראל" וכו', הם אומרים תוך כדי "אמר אויב ארדוף אשיג" וכו'.

ומעירים הספרים הקדושים שכבר עם ישראל שר על מה שקרה שמרכבות פרעה וחילו ירה בים, וכן "וברוח אפיך נערמו מים" וכו'. ופתאום חוזרים ל"אמר אויב ארדוף" שזה היה קודם, ולכאורה זה לא לפי הסדר.

הרמב"ן מביא תניא ר' ישמעאל "אמר אויב וכו' היה ראוי לומר בתחילת השירה, והוא עונה: שאין מוקדם ומאוחר בתורה.

אבל בספרים הקדושים כתוב שהפשט הוא שעם ישראל שר בהתחלה על ההצלה ואז הגיעו לכזו דרגה שאמרו שעכשיו מבינים שצריך להודות גם על הרדיפה.

אדם שקורה לו צרה וקורה לו נס אז מודה על הנס ולא על ההצלה, אבל עם ישראל הגיעו לכזו דרגה שהבינו שבזכות הרדיפה של המצרים הם קיבלו יותר אמונה ויותר קירבה להקב"ה ולכן

אילנא רברבא ה' דב סוקולובסקי

'כפרת עוונות' בט"ו בשבט

חליצתן בביהכ"נ: יש דין שאסור לחלוץ בביהכ"נ ונשאל מרן שה"ת צווק"ל אם מותר לחלוץ מול ארוה"ק שיש בו רק ס"ת פסול, וכ' שמותר כי זה נחשב שאין בו ס"ת. ולפי מש"כ לעיל בשם הגרי"ש בפסקי הגרי"ש אפשר לחלוץ מתחת הטלית (כל הנערים).

הגיע: ט"ו בשבט שחל בה' דשובבי"ם כהשתא, ראוי להביא מה שהביא בס' פרי עץ הדר שיום טו בשבט אף כי הוא מימי השובבים אין בו תענית כי הוא ר"ה לפירות האילן ובתיקון המעשה אשר ייעשה היום על הפירות בו נעשה תיקון צדיק חי העולמים, מבואר בדבריו שמה שאפשר לתקן בשובבים ע"י תענית אפשר לתקן בט"ו בשבט ע"י אכילת פירות האילן. ואולי יש בזה מן הענין מש"כ רבינו בחיי (ויקרא כבז) עה"פ (הושע **המשך בעמ' הבא** <

חליצתן בפני רבו: בס' חוט שני למרן הגרנ"ק (תפילין עמ' קעד) כ' עמש"כ השו"ע לא יחלוץ תפילין בפני רבו אלא יפנה לצד אחר מפני אימתו ויחלוץ שלא בפניו. ובמ"ב (סקל"ה) ביאר שזה זלזול שמגלה ראשו בפניו, וכ' בחו"ש שם שבזמננו אין מקפידין ע"ז דבימינו אי"ז נראה כבזיון לרבו.

אכן בדברי מרנא הגרי"ש א מצאנו סתירה, בפסקי הגרי"ש (או"ח עמ' ז) פסק שאין לחלוץ תפילין של ראש בפני רבו מובהק אא"כ חולץ מתחת הטלית. ובספר אשרי האיש (או"ח א עמ' לו) כ' שבזמננו מותר לחלוץ תפילין דהרב מוחל על כבודו כיון שכן הרגילות ואין בזה משום בזיון.

והנבון יסמוך על הגרנ"ק. ושאינו נבון יעשה כדיעתו.

שאל אברך יקר, דרכו להסתכל בעיתונים, ולאחרונה עקב המלחמה מציץ בהם לתכופות, ומאוד מפריע לו למה מביאים הרבה תמונות של גוים ושל רשעים, הרי אסור להסתכל בפני אדם רשע, וציין **לחוט השני ח"ג עמ' רס** שכתב שמי התיר לעיתונים להדפיס תמונות גוים ורשעים הרי זה לא לראיה בעלמא, אלא כדי שיתבוננו בדמותו להכירו ולדעת מיהו, **ואף שזה הדפסה בתמונה ולא התבוננות בהם גופא מ"מ גם בזה יש איסור.**

לברך ש"ככה לו בעולמו על גוי יפה, וכן בש"ך חו"מ י"ז סקי"ג לגבי שאין לדיין להסתכל על הנידונים בשעת הדין. וכן בספר חרדים פמ"ה ז' שמנעו בכלל **מצוות ל"ת מדרבנן התליות בעין**, ועיין בסוגיא בטורי אבן ומרומי שדה שמשמע שג"כ למדו שזה מדינא, הגם שמשמע שזה הוי זכות מיוחדת לאריכות ימים ולא מדינא ע"ש בדבריהם.

ויש לדון בסוגיא זו האם דעת מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל אכן מוסכמת להל' והוזה עיקר הדין, או מידות חסידות.

מקור הסוגיא מגילה כח שריב"ק האריך ימים כי לא הסתכל **בפני אדם רשע** דא"ר ר"י אסור להסתכל בפני אדם רשע, **ושם תיתי לי דלא אסתכלי בגוי.**

וטעם הדבר עיין ראשית חכמה שע"ת פ"ג **שמקנה בלבו רוח טומאה** של הרשע, ובמהרש"א שם כתב שהרשע קלקל הצלם שלו, ובספר ראש הגבעה כתב שמוליד כגם בנפש וכדין **אל תפנו אל האלילים** שאסור להסתכל על ע"ז (וכתב בזה כתב תדע כמה חשוב להסתכל בשם הויה ובפנים של צדיק ואפי' להסתכל על ביהכ"נ או ביהמ"ד).

ועיין ספר חסדים קע"ח שכתב שהוי ממש **כמו להסתכל בע"ז**, ועיין שע"ת ש"ג אות קצ"ג שכתבו בדין שלא להתחבר לרשע, ומהר"י מינץ ס"י **שמזיקין בהבטה בעלמא** ולכן אסור להסתכל עליהם.

והנה יש לדון **צד א'** האם זה **איסור ממש** או **מידת חסידות**, דין זה לא הובא בכל גדולי הפוסקים רמב"ם רא"ש ורי"ף, אכן המג"א הזכירו באו"ח סו"ס רכ"ה לגבי

ועיין ספר חסדים קע"ח שכתב שהוי ממש **כמו להסתכל בע"ז**, ועיין שע"ת ש"ג אות קצ"ג שכתבו בדין שלא להתחבר לרשע, ומהר"י מינץ ס"י **שמזיקין בהבטה בעלמא** ולכן אסור להסתכל עליהם.

> המשך מעמ' קודם

ז) ברעתם ישמחו מלך, כשם שאנו מרצים בפניו בפרי עץ הדר שבו היה החטא כך אנו מרצים אותו בקרבן שור שבו היה חטא העגל, ואולי ה"ה כאן אוכלים פירות האילן לשם מצוה לכפר על חטא אכילת פרי עץ הדעת שממנו מגיע כל הקלקול הדורש את תיקון השובבי"ם.

שאלת שלום לגוי | **תשובה על פ' בא**

אמר לי הגרא"א יונגרייז שליט"א שנראה שכיון שהיום לא מקפידים להשיב פעמיים שלום לא ישיב לנכרי המקדימו שלום פעמיים, וכמו"כ אם יכול לענות לו בוקר טוב או כדו' בלי שיפגע כפי שמצוי כהיום ודאי שעדיף, ואין חיוב להשיב לו שלום בגלל שהקדים שלום.

צד ב' האם אסור רק **בפניהם ממש** או גם **בתמונה**, עיין שו"ת להורות נתן ח"י כ"ד שאם הוי משום צלם של רשע אין צלם על תמונה אבל אי הוי מטעם שהוי כ-ע"ז יש דין בע"ז שאסור להסתכל גם בצורה של ע"ז שבת קמ"ט וכן להל' יו"ד ס' קמ"ב סט"ו ועיין שיח חיים סע"ב שכתב בשם מרן הגר"ח ק"ק זצ"ל **שאינ בזה איסור.**

צד ג' הסתכלות בעלמא או דווקא בהבטה, עיין במג"א ס"ס רכ"ה,

צד ד' מה הדין להסתכל על גוי עיין מג"א הנ"ל שאסור, ובהגהות מהר"ם בענט שם שסובר שאין איסור, ועיין יראים רל"ג ובספר החרדים הנ"ל שאסרו ועיין ישא יוסף ח"ד סנ"א שמרן הגרי"ש זצ"ל התיר.